

**НАТО має ввести війська зараз – або зіткнеться з холодною війною, де
Росія та Китай є потужними союзниками**

ТОБІАС ЕЛВУД, міністр уряду Великобританії (2017-2019) в Міністерстві оборони

<https://www.dailymail.co.uk/debate/article-10456127/NATO-troops-face-cold-war-Russia-China-potent-allies.html>

30 січня 2022 року |

Переклад з англійської Вікторії О. Романчук,
членкиня Всесвітньої асоціації періодичної преси –
Organisation Mondiale de la Presse Periodique en Bruxelles.

Усім диктаторам потрібен ворог, щоб відволіктися від побутових негараздів, виправдати свою агресію та продемонструвати силу. Так і з **Володимиром Путіним**. Дипломатичні переговори з Кремлем провалилися. Виняткова російська вогнева міць оточує Україну з трьох сторін.

Тим часом Путін засуджує [НАТО](#) як агресора після відмови від ультиматуму, який, як він завжди знав, буде неможливо прийняти. Протягом тижнів я передбачав, що [Росія](#) вторгнеться в Україну. Конфлікт зараз здається надзвичайно вірогідним. Наслідки будуть серйозними, звичайно, від загибелі невинних людей до обвалу світових фондових ринків і різкого зростання вартості енергії. Захід буде виглядати розділеним та імпотентним. Але ширше значення викликає ще більше занепокоєння. Тому що Путін був підбадьорений не лише марнославством, доцільністю та величезною військовою силою, а й мовчазною підтримкою його далекосхідного сусіда [Китаю](#).

Після десятиліть ворожнечі Росія та Китай залагодили свої розбіжності, прагнучи використати свою взаємну неприязнь до Заходу. В економічному, технологічному та військовому плані обидві країни швидко нарощують співробітництво.

Після війни в Іраку вони разом створили Шанхайський пакт – торговий союз із восьми членів, що охоплює три п'ятих євразійського континенту, 40 відсотків населення світу та понад 20 відсотків світового ВВП.

Угоди укладаються без урахування таких незручних речей, як питання прав людини. Росія постачає нафту, газ та військову техніку. Китай, своєю чергою, надає передові технології.

Тепер регулярно проводяться спільні військові навчання. Планується спільна розробка гелікоптерів, систем попередження про ракети, супутників і навіть спільної дослідницької станції на Місяці. Чому ж тоді Путін досі не зміг запуснути свої сили в Україну? Хоча державні чиновники Китаю це спростували, президент Сі тихо доручив Путіну тримати вогонь до завершення зимових Олімпійських ігор у Пекіні.

Сьогодні ми бачимо народження потужного антидемократичного альянсу. Це на шляху до того, що світ розділиться на дві сфери конкуруючого впливу. І ми допустили це.

Відволікаючись на пандемію, не кажучи вже про конкуруючі внутрішні програми, Америка та її європейські союзники втратили всякий фокус, всяке відчуття того, чого вони сподіваються досягти. Тим часом Путін-диктатор сидить у Кремлі, як лиходій із фільму про Джеймса Бонда, що гладить свого кота, насолоджуючись видовищем, як ми танцюємо під його мелодію.

Він бачить, яким боязким і роз'єднаним став Захід після катастрофи, що сталася минулого літа в Кабулі. Він практично дражниться з нами, заставляючи нас накласти на нього санкції, аби тим самим загнати його в іще сильніші обійми Пекіна.

Будьмо відвертими: наша реакція на авантюризм Путіна була зовсім не вражаючою. Дізнавшись про те, що на кордонах України скупчуються 100 000 військових, НАТО просто заявило, що не відіграє жодної ролі, бо Україна не є членом Альянсу.

Таким чином, ми передали стратегічну перевагу нашому противнику. Ми виключили застосування сили. Ми в гамівній сорочці власного виготовлення.

Європейці навіть не можуть домовитися між собою. Чи збентежила б “шабля санкцій” від нападу? Ні, якщо Німеччина та деякі інші європейські партнери продовжуватимуть заламувати руки, заявляючи, що їм є що втрачати. Немає сенсу відсторонювати Росію від міжнародної фінансової системи, якщо всі не підтримають таку заборону. Для Росії може здатися логічним – і прибутковим – дивитися на захід.

Але Путін, колишній шпигун КДБ, який звинувачує Європу та Америку в розпаді Радянського Союзу, не є таким лідером, який здатний це робити. Він хоче відновити статус наддержави Росії і, у віці 70 років, ще думає про свою спадщину. Відродження слов'янської сфери впливу – це відтворення Російської імперії, але цього разу на основі етнічної ідентичності, а не комуністичної ідеології.

Ми стикаємося з тим, що видатний американський політолог професор Семюел Хантінгдон назвав «зіткненням цивілізацій». Тепер, коли холодна війна закінчилася, світ повернувся до того, що, з історичної точки зору, є більш нормальним станом речей, який характеризується культурними конфліктами.

Сьогодні незахідні цивілізації, такі як Росія та Китай, починають розхитувати старий світовий порядок. Вони відкинули західну демократію і налаштовані повалити її. Але ми не дивимося на цю картину і не вчимося.

Закривати очі на диктатора з місією завжди закінчується катастрофою. Як сказав китайський стратег Сунь Цзи в «Мистецтві війни»: «Якщо ви не знаєте ні себе, ні свого ворога, ви програєте кожну битву».

Ми не «знаємо» себе, тому що не маємо чіткої мети, крім уникнення безпосередньої небезпеки для себе. Ми не знаємо свого ворога, тому що вважаємо, що Путін думає так само, як ми.

Ховання голови в пісок означає, що ми мало звертаємо увагу на дії Путіна по всьому світу – найманці, які розпалюють зовнішні конфлікти, кібератаки, відмивання грошей, а тепер і нові відносини з Китаєм.

Загроз, що стоять перед нами, стає все більше. Небезпеки більш складні та динамічні. Проте, схоже, Захід втратив свою об'єднувальну місію: зберегти та зміцнити глобальну безпеку та демократію. І мати провідну роль.

Розгортається нова холодна війна з двома непримиренними антагоністами, демократичним Заходом і силами диктатури. Мюнхенська криза проклала шлях до Другої світової війни.

Завдяки зусиллям міністра оборони Бена Уоллеса пенні зараз падає. Страшні економічні та безпекові наслідки вторгнення охоплять всю Європу, включаючи Великобританію. Збої з нафтою й газом вплинуть на міжнародне постачання енергії й на ціни.

На Україну також припадає близько 16% світового експорту зерна. Це шостий за величиною виробник кукурудзи, сьомий за величиною виробник пшениці та найбільший у світі виробник соняшнику. Входить до десятки виробників цукрових буряків, ячменю, сої та ріпаку. Глобальна продовольча безпека буде під загрозою. Ціна на хліб та інші основні продукти харчування може подвоїтися. Або врни взагалі зникнуть з наших полиць.

Ми стоїмо на порозі нової ери глобальної невизначеності. Якщо ми моргнемо зараз, події 2022 року визначать те, як розгорнеться наступне десятиліття. НАТО потребує плану для України і стратегії для Росії.

Це наша кубинська “ракетна криза”. Настав час проявити силу, цілеспрямованість і рішучість. Велика Британія має очолити заклик до переміщення підрозділу НАТО в Україну з посиленою передовою присутністю в сусідніх країнах, щоб змусити Путіна подумати двічі.

І перш ніж хтось викриє мене як розпалювача війни, це подумайте, що це сама суть стримування, яке зберегло післявоєнний мир. Це зробило світ безпечним для демократії.

